

Kako poboljšati radna prava i status ključnog administrativnog osoblja u obrazovanju?

Kako poboljšati radna prava...

Dobar dan!

Neke ideje

“Najvrjednija imovina svake institucije u 21. stoljeću bit će njezini radnici-znalci i njihova produktivnost.”

Peter F. Drucker

“U 21. stoljeću, najveća vrijednost svake institucije nisu zgrade ni oprema, nego ljudi koji znaju – i znanjem održavaju sustav živim.”

Parafraza

Kako poboljšati radna prava...

Par uvodnih opaski o beskraju univerzuma

- Uređenje radnih odnosa
- Hajdemo “jednostavno”: pitanje ima “ime i prezime” (profesiju)! = Pitanje “core businessa”
- Pitanja i još pitanja
- Poneki odgovor i razmišljanje
- Što dalje?

Kako poboljšati radna prava...

Uređenje radnih odnosa

- Ustav Republike Hrvatske
- Međunarodni ugovori
- Zakon o radu
- Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata
- Niz drugih zakona - posebni zakoni prednost u primjeni
- Razmjerno velik broj podzakonskih akata
- Sudske odluke
- Ustavnosudske odluke
- ...

Kako poboljšati radna prava...

Uređenje radnih odnosa u obrazovanju

- Zakon o radu
- Zakon o ustanovama
- Zakon o plaćama u državnoj i javnim službama
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
- Razmjerno velik broj podzakonskih akata
- Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama/Kolektivni ugovor za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama/Kolektivni ugovor za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama
- Sudske odluke, ustavnosudske odluke

Kako poboljšati radna prava...

Uređenje radnih odnosa u obrazovanju

- Koja (ni)je svrha uređenja (radnih odnosa)?
  - Ostvarivanje političkih ciljeva?
  - Povlađivanje određenim skupinama, grupacijama, profesijama?
  - Otežavanje profesionalnog života određenim skupinama, grupacijama, profesijama?
  - Potrošnja novca i/ili kredibiliteta?
  - ...

Kako poboljšati radna prava...

Uređenje radnih odnosa u obrazovanju

- Radno pravo je pravno uređenje:
  - Stav A: u korist radnika (oblikuje, mijenja i utječe na društvo/gospodarstvo)?
  - Stav B: u korist poslodavaca (podržava stanje u društvu/gospodarstvu)?
  - Stav C: nešto treće?
  - Stav D: u korist tržišta i društva (pravo i socijalne silnice imaju višesmjernu uzročno-posljedičnu svezu)?
- Radno pravno nije ni “štit” ni “mač” već arhitektura odnosa na radu i tržištu rada
- Nema precjenjivanja ni potcjenjivanja nikog

Kako poboljšati radna prava...

Hajdemo “jednostavno”

Administrativno-tehničko osoblje

- Ljudi koji drže sustav na nogama, omogućuju da učitelji i nastavnici rade
- Bez njih bi sustav stao
- Ali su, u hijerarhiji vrijednosti, potisnuti na dno, kao “nepedagoški kadar”, *non-core*
- Prvo što treba promijeniti jest mentalna mapa: oni jesu dio obrazovanja, i to vrlo važan! Ovo nije pravno pitanje, ali jest pitanje prava

Kako poboljšati radna prava...

Hajdemo “jednostavno”

Profesionalno napredovanje

- Profesionalizacija i mogućnost napredovanja
- Danas se tajnici i računovođe tretiraju kao administrativni trošak, ne kao profesionalci s odgovornošću
- Zanemaruje se njihova edukacija i karijerni razvoj
- Valja promisliti mogućnost napredovanja
- Pitanje predstavljanja profesionalnih interesa i djelovanja na uređenje plaća ⇒ odnos sa sindikatima i poslodavcima ⇒ “sindikalizacija”

Kako poboljšati radna prava...

Hajdemo “jednostavno”

“Sindikalizacija”

- Sindikalno i institucionalno prepoznavanje
- Administrativno osoblje često nije ni sindikalno zastupljeno ili ne izražava svoj glas
- Potreban je “glas” u pregovorima o kolektivnim ugovorima
- Potrebno je predstavljanje unutar sindikata obrazovanja

Kako poboljšati radna prava...

Hajdemo “jednostavno” Promjene

- Dostojanstvo kroz normativne i simboličke promjene
- Uključivanje u školske odluke, jasni opisi poslova koji reflektiraju realnu odgovornost, ravnoteža između posla i privatnog života (posebno u ljetnim mjesecima kad sustav očekuje “da su tu ako zatreba”)

Kako poboljšati radna prava...

Hajdemo “jednostavno”

Valorizacija

- Valorizacija rada
- Plaća u skladu s odgovornostima i kompetencijama
- Administrativni posao u obrazovanju je visoko reguliran, financijski i pravno zahtjevan – to traži valorizaciju u sustavu plaća

Kako poboljšati radna prava...

Hajdemo “jednostavno” Ukratko

- Radna prava administrativnog osoblja ne mogu se poboljšati dok ih sustav vidi kao trošak, a ne kao uvjet da škola funkcionira!

Kako poboljšati radna prava...

Pitanja

Individualni radni odnosi

- Status tajnika (i računovođa) u upravljanju školskom ustanovom (odlučivanje o pravima i obvezama, zastupanje)
- Obrazovanje i osposobljavanje za rad (priprema za rad, cjeloživotno obrazovanje, subordinacija/upute, koordinacija...)
- Napredovanje
- (Novo) uređenje plaće: unifikacija, ali neovisno o broju zaposlenih/učenika (i obveze koje iz toga proizlaze)

Kako poboljšati radna prava...

Pitanja

Individualni radni odnosi

- Pitanje radnog vremena i evidencije radnog vremena (osobite uz paralelizam normiranog rada): nije pitanje za tajnike i računovođe već za sve ostale
- Prekovremeni rad: “prisilno” isključen
- Bolovanje i zamjena (rad na izdvojenom mjestu rada)

Kako poboljšati radna prava...

Pitanja

Kolektivni radni odnosi

- Obnašanje uloge radničkog vijeća, sindikalnog povjerenika koji je preuzeo prava i obveze radničkog vijeća, povjerenika radnika za zaštitu na radu (specifičan status povjerenika za dostojanstvo, prijave nepravilnosti...)
- Predstavnik radnika u školskom odboru i sastav školskog odbora
- Interesno (sindikalno) predstavljanje tajnika i računovođa

Kako poboljšati radna prava...

Što dalje?

- Umjesto da razmotrimo što učiniti mi razmišljamo što normirati, umjesto da uređujemo sustav mi uređujemo uvjete i obveze
- Zaposlenici dolaze zbog posla, a ostaju zbog smisla
- Što je rješenje složenije, “sofisticiranije”, to je manje rješenje i manje primjenjivo (radi se o prostom izbjegavanju rješavanja, vjerojatno iz neznanja)

Kako poboljšati radna prava...

Što

Kako poboljšati radna prava...

Za kraj

Kako

Zahvaljujem na pozornosti!
Sve Vaše komentare i pitanja
očekujem na
vgotov@hotmail.com
viktor.gotovac@zg.t-com.hr

Kako poboljšati radna prava i status ključnog administrativnog osoblja u obrazovanju?